

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์หน่อไม้ฝรั่ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Asparagus officinalis* L.

ชื่อสามัญ Asparagus

วงศ์ Liliaceae

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

หน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชผักที่มีลำต้นแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ลำต้นใต้ดิน และลำต้นเหนือดิน ลำต้นใต้ดินอาจถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบรากรวมเรียกว่า rhizome หรือเหง้า อาหารของหน่อไม้ฝรั่งจะถูกส่งมาเก็บที่ส่วนนี้ ลำต้นใต้ดินมีลักษณะเป็นแท่งคล้ายแท่งดินสอ งอกกระจายออกเป็นรัศมีโดยรอบ เรียกอีกอย่างว่า crown ระบบรากแผ่ขยายออกไป ประมาณ 3-5 ฟุต หรือมากกว่านั้น ยอดอ่อนหรือหน่ออ่อน (spear) เจริญมาจากเหง้าเป็นส่วนที่ใช้รับประทาน ถ้าปล่อยให้หน่ออ่อนเจริญเติบโตจะกลายเป็นลำต้นเหนือดิน ซึ่งมีความสูง 1.5 - 2 เมตร ลำต้นเหนือดิน มีใบเป็นเกล็ดบางๆ ติดอยู่ตามข้อส่วนที่เห็นเป็นลักษณะคล้ายเส้นขน (ที่เรียกกันว่าใบ) แท้จริงเป็นส่วนของกิ่งก้านที่เปลี่ยนไปทำหน้าที่ใบ เรียกว่า cladode หรือ cladophyll ต้นเพศผู้และเพศเมียแยกกันอยู่คนละต้น(dioecious)

ดอก มีขนาดเล็ก มีจำนวนมากและเกิดตามกิ่งก้าน

ผล มีลักษณะกลม ขนาดเล็ก มีสีเขียวเมื่ออ่อน และสีแดงส้มเมื่อสุก มีเมล็ดอยู่ภายในผลผลละ 2-3 เมล็ด เปลือกหุ้มเมล็ดสีดำ

พันธุ์

พันธุ์หน่อไม้ฝรั่งที่เกษตรกรใช้ปลูกเป็นการค้าหลักมีจำนวน 8 สายพันธุ์ ได้แก่

1. พันธุ์แมริวอชิงตัน (Marywashington) เป็นพันธุ์ผสมเปิด (open pollination) พันธุ์แรกที่น่าเข้ามาปลูกในประเทศไทยให้ผลผลิตสูง ต้านทานโรคราสนิม สีของหน่อเป็นสีเขียว
2. พันธุ์แคลิฟอร์เนีย 309 (California 309) เป็นพันธุ์ผสมเปิดที่ให้ผลผลิตสูง ต้านทานโรคสูง สีของหน่อเป็นสีเขียว
3. พันธุ์แคลิฟอร์เนีย 500 (California 500) เป็นพันธุ์ผสมเปิดที่ให้ผลผลิตสูง หน่อมีขนาดปานกลาง ส่วนปลายหน่อจะมีกาบใบหุ้มแน่น สีของหน่อเป็นเขียว

4. พันธุ์ ยูซี 157 (UC 157) เป็นพันธุ์ลูกผสมมีทั้งรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 (F1 Hybrid และ F2 Hybrid) ที่ให้ผลผลิตดีมาก หน่อมีขนาดใหญ่ ปลายหน่อและโคนหน่อ ยาวเรียวยาวเสมอกัน ส่วนปลายจะมีกาบใบหุ้มแน่น สีของหน่อเป็นสีเขียว เข้ม ในแหล่งปลูกที่มีสภาพอุณหภูมิกลางวันเย็น และมีปริมาณฝนไม่ตกชุกมากเกินไป คุณภาพของหน่อไม่ฝรั้ง พันธุ์นี้จะมีคุณภาพดีมาก ปลูกเป็นเชิงการค้าที่ จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี และสุพรรณบุรี
5. พันธุ์บร็อคอิมปรูฟ (Brock's improved) เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ให้ผลผลิตดีมากหน่อมีขนาดใหญ่ โดยเฉพาะส่วนโคน หน่อจะใหญ่ แต่ส่วนปลายยอดหน่อจะเรียวยาวเล็กกว่าส่วนโคน ส่วนปลายหน่อจะมีกาบใบหุ้มไม่ค่อแน่น มีปลูกเชิง การค้าในจังหวัดต่างๆ ของภาคกลาง และภาคตะวันตก เช่น จังหวัดนครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี
6. พันธุ์อพอลโล (Apollo) เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ให้ผลผลิตดี ลักษณะของหน่อยาวเรียวยาว เสมอทั้งโคนหน่อและส่วน ปลาย แต่โคนหน่อพันธุ์นี้จะมีลักษณะเป็นสีเขียวอมม่วง ส่วนปลายจะมีกาบใบหุ้มไม่แน่น ค่อนข้างบานเร็วกว่าพันธุ์ อื่น ถ้าปลูกในแหล่งที่มีปริมาณฝนตกชุกจะไม่ทนทานต่อโรค นิยมปลูกใน จังหวัดนครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี และ มหาสารคาม
7. พันธุ์บร็อคอิมพีเรียล (Brocked Imperial) เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ให้ผลผลิตดี หน่อมีลักษณะของส่วนปลายหน่อ และ โคนหน่อกลมมนสวย ส่วนปลายหน่อจะมีกาบใบหุ้มแน่น มีปลูกเชิงการค้าในจังหวัดนครปฐม ราชบุรี และกาญจนบุรี
8. พันธุ์แอทลาส (Atlas) เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ให้ผลผลิตดี หน่อมีลักษณะยาวเรียวยาวเสมอกัน กาบใบหุ้มแน่น มีปลูกเป็น เชิงการค้าเพียงเล็กน้อยในประเทศไทย

วิธีการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์

เนื่องจากเมล็ดพันธุ์หน่อไม้ฝรั่งที่นำเข้ามาจากต่างประเทศมีราคาแพง เกษตรกรมักจะเก็บเมล็ดพันธุ์มาขายเองหลายรุ่น ดังนั้นจึงควรคัดต้นแม่พันธุ์ที่มีลักษณะดี โดยเป็นต้นที่ให้หน่อดี มีขนาดหน่อใหญ่ เมื่อผลแก่มีสีแดง นำไปขยี้ให้เปลือกหุ้มผลแตกออก นำมาล้างในน้ำสะอาด เปลือกหุ้มเมล็ดจะลอยขึ้นเหนือน้ำ ส่วนเมล็ดจะจมลง นำเมล็ดไปผึ่งลมไว้ 1-2 วัน ให้เมล็ดแห้ง คัดเมล็ดที่ไม่สมบูรณ์ทิ้ง เมล็ดพันธุ์ที่ได้ควรนำไปแช่ในน้ำอุ่นเพื่อกระตุ้นให้ เมล็ดงอกได้เร็วและสม่ำเสมอ โดยแช่น้ำอุ่น (ผสมน้ำร้อนกับน้ำเย็น อัตราส่วน 1:1 ซึ่งมีอุณหภูมิเฉลี่ย 55 องศาเซลเซียส) นาน 30 นาที แล้วแช่น้ำเย็นทิ้งไว้ข้ามคืน เมื่อนำไปเพาะเมล็ดจะงอกได้ภายใน 10-14 วัน เมล็ดพันธุ์หน่อ ไม้ฝรั่งที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ควรดูวันบรรจุ และวันหมดอายุ ที่ข้างภาชนะบรรจุ แต่ถ้าเก็บพันธุ์เองควรรับนำมา เพาะภายใน 1 เดือน ถ้าเก็บไว้ต่อควรใส่ถุงพลาสติกวางเก็บไว้ในตู้เย็นชั้นล่าง (ช่องแช่ผัก ผลไม้) แล้วทยอยนำมา เพาะ

การเพาะกล้า

วิธีการเพาะกล้าหน่อไม้ฝรั่ง

การเพาะกล้าในถาด เตรียมวัสดุเพาะกล้าซึ่งประกอบด้วย ดินร่วน ใบไม้ผุ ชี้เถ้าแกลบปุ๋ยอินทรีย์ อัตราส่วน 1-1-1-1 ผสมให้ เข้ากันและกรอกใส่ถาดขนาด 4×6 นิ้ว รดน้ำให้ชุ่ม แล้วจึงหยอดเมล็ดลงไป หลุมละ 1 เมล็ด รดน้ำ ทุกวัน ควรวางถาดกล้าหน่อไม้ฝรั่งไว้กลางแจ้งให้รับแสงสว่างเต็มที่ เพื่อให้ต้นตั้งตรง ดูแลรักษาไว้ประมาณ 90-120 วัน แล้วจึงขนย้ายกล้าไปปลูกลงแปลงได้

การเพาะกล้าโดยตรงในแปลงเพาะ เตรียมดินเป็นร่องแปลงสูง 30 เซนติเมตร ขนาดแปลงกว้าง 1 เมตร ยาว 10 เมตร ถ้าต้องเพาะกล้าสำหรับปลูกในพื้นที่ 1 ไร่ ควรทำแปลงเพาะกล้า จำนวน 8 แปลง โดยขุดยกร่องแปลง และพรวนดินให้ละเอียด เก็บวัชพืชและกอหญ้าออกให้หมด พร้อมทั้งใส่อินทรีย์วัตถุประเภท ถ้ำกลบ:ปุ๋ยคอก หรือ ปุ๋ยหมัก อย่างละ 10 บุงก็ ผสมกับปุ๋ยวิทยาศาสตร์สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 จำนวน 0.5 กิโลกรัม และปูนขาว หรือปูนโดโลไมท์ จำนวน 1-2 กิโลกรัม คลุกเคล้ากับดิน ในแปลงให้สม่ำเสมอ กลี่ยผิวหน้าแปลงให้เรียบใช้ไม้ทำ ร่องลึก 2 เซนติเมตร ตามแนวขวางบนแปลง แต่ละร่องห่างกัน 15-20 เซนติเมตร แล้วหยอดเมล็ดลงในร่องให้เมล็ด ห่างกัน 10 เซนติเมตร เพื่อไม่ให้ ต้นกล้าขึ้นแน่นและแย่งอาหารกัน ใช้ดินกลบบางๆ จากนั้นหว่านสารป้องกันแมลง ด้วย เพื่อป้องกันแมลงมารบกวน ใช้ฟางหรือหญ้าแห้งสะอาดคลุมแปลง รดน้ำให้ชุ่มชื้นอยู่เสมอ เมล็ดจะงอกภายใน เวลา 10-15 วัน เมื่อต้นกล้าเริ่มงอกยาว 2-3 เซนติเมตร ใช้ปุ๋ยเคมี เช่น ปุ๋ยยูเรีย หรือปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต ผสมน้ำ อัตรา 1 ช้อนโต๊ะต่อน้ำ 10 ลิตร รดทุก 7 วัน และหว่านปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 จำนวน 0.5 กิโลกรัม เมื่อกกล้าอายุ 30 วัน ในแปลงกล้าต้องหมั่น ถอนหญ้า กำจัดวัชพืชไม่ให้แย่งอาหารรวมทั้งควรพ่นสารป้องกันเชื้อรา เช่น แมนโคเซบ รวมทั้งพ่นสารกำจัดแมลงป้องกันหนอนกระทู้หรือเพลี้ยไฟ เช่น ไซเพอร์เมทริน (cypermethrin 40% WP), หรืออะบาเม คติน (abamectin 1.8% W/V EC) พ่นทุก 15 วัน เมื่อกกล้าหน่อไม้ฝรั่งอายุ 45-60 วัน สามารถย้ายไปปลูกลงในแปลง ได้

การปลูก

การเตรียมแปลงปลูก เนื่องจากหน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชอายุยาวปลูกครั้งเดียวสามารถทยอยเก็บเกี่ยวได้นาน 3-5 ปี ดังนั้นควรไถพรวนย่อยดินให้ดี โดยเฉพาะแหล่งปลูกที่มีชั้นดินดานตื้น ต้องไถระเบิดชั้นดินดาน ปัจจุบันภาค เอกชนเริ่มมีแนวทางปฏิบัติในการเตรียมแปลงแบบใหม่ โดยมีการหว่านกลบดินบางๆ ทิวหึงผิวหน้าของแปลง ใน อัตรา 10 ตันต่อไร่ และใช้รถขุด (Backhoe) ตักดินเดิมขึ้นมาที่มีความลึก 1 เมตร เปรียบเสมือนกับการกลับดินชั้นล่าง ขึ้นมา ปรับปรุงให้มีคุณภาพดี เหมือนดินชั้นบน ใช้แทรกเตอร์ปาดผิวหน้าดินให้เรียบ และหว่านปุ๋ยอินทรีย์ เช่น มูล ไก่กลบ อัตรา 15 ตันต่อไร่ ผสมกับขี้เถ้ากลบ 5 ตันต่อไร่ และใช้รถแทรกเตอร์ ผาน 3 พรวนย่อยดิน และตากดินไว้นาน 2 เดือน หลังจากนั้นใช้รถไถพรวนดินและยกร่องแปลงปลูกในพื้นที่จังหวัดราชบุรี อำเภอ ดำเนินสะดวก และอำเภอบางแพ เกษตรกรยกร่องสวนขนาดบนแปลงกว้าง 4-5 เมตร มีทางเดินของแปลงข้างละ 0.5 เมตร ความยาวแปลง 50 - 100 เมตร และมีร่องน้ำระหว่างแปลง ขนาดความกว้างร่องน้ำ 1.0-1.5 เมตร ไถดินให้ ลึก 30-40 เซนติเมตร เก็บเศษหญ้า และวัชพืชออกให้หมด หว่านปูนเปลือกหอย หรือปูนเผา ไร่ละ 200 กิโลกรัม ตากดินไว้ 10-15 วัน และหว่านปุ๋ยคอกประเภทมูลไก่ กลบ หรือมูลเป็ด ไร่ละ 2 ตัน และย่อยดินให้ละเอียดโดยใช้ รถไถเดินตามขนาดเล็ก หรือใช้แรงงานคน จังหวัดอื่น ๆ เช่น จังหวัดนครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี (ยกเว้นอำเภอ ดำเนินสะดวก) รวมทั้งจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่นกาฬสินธุ์ ฯลฯ ปลูก แบบไร่ใช้รถแทรกเตอร์ขักร่องเป็นแถวปลูกคล้ายแถวปลูกอ้อย วิธีการให้น้ำผ่านระหว่างแถวปลูกหน่อไม้ฝรั่ง โดย วิธีปล่อยให้น้ำไหลผ่านตามร่องน้ำข้างแถวปลูก หรือเกษตรกรใช้วิธีการให้น้ำแบบระบบพ่นฝอย (sprinkler) บริเวณ พื้นที่ด้านข้างที่ทำเป็นแถวปลูก ทำการพุนยกโคนขึ้นมาสูงจากร่องน้ำประมาณ 20-30 เซนติเมตร ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ มูล ไก่กลบ หรือมูลเป็ด อัตรา 2 ตันต่อไร่ หว่านปูนขาวเพื่อปรับสภาพความเป็นกรดของดิน อัตรา 200 กิโลกรัมต่อไร่

การจัดระยะปลูก

ควรปลูกแบบแถวเดี่ยว ใช้ระยะปลูกระหว่างต้น 0.5 เมตร และระยะระหว่างแถว 1.0 - 1.5 เมตร การเตรียมหลุม ปลูกใช้จอบขุดทำหลุมปลูกในแปลงที่เตรียมไว้ โดยขุดหลุมลึก 15-25 เซนติเมตร หลุมกว้าง 20 เซนติเมตร รองกัน หลุมด้วยสารป้องกันแมลงในดิน และปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 1 ช้อนชาต่อหลุม รวมทั้งใส่ปุ๋ยคอก หรือขี้เถ้ากลบผุ อัตรา 2 กำมือต่อหลุม คลุกเคล้ารองกันหลุมการปลูก ปลูก หลุมละ 1 ต้นโดยพยายามแผ่รากของต้นกล้า ไม้ให้ขุดเป็นกระจุก และดูตาหน่ออ่อนของต้นกล้าที่งอกแทงขึ้นมา ใหม่หันไปในทิศทางเดียวกันจะช่วยทำให้การแตกหน่อสม่ำเสมอ แล้วกลบดินรอบโคนต้นหนา 3-4 เซนติเมตร หรือ พยายามพุนดิน รอบโคนต้นให้เหนือระดับดินบนแปลงเล็กน้อยจึงกดดินรอบๆ โคนต้นกล้าให้แน่น รดน้ำให้พอชุ่มชื้น แต่ไม่แฉะ

การย้ายต้นกล้าหน่อไม้ฝรั่งลงปลูกในแปลง เลือกต้นกล้าอายุ 3-4 เดือน มีความแข็งแรง สมบูรณ์ ต้นใหญ่ มีรากมาก ถ้าเป็นต้นกล้าที่ย้ายปลูกอยู่ในถุงพลาสติกอยู่แล้ว สามารถย้ายปลูกได้ทันที ดัดยอดด้านบนของต้นกล้า หน่อไม้ฝรั่งให้เหลือความสูงของต้น 15 เซนติเมตร แช่วานรากและโคนของต้นหน่อไม้ฝรั่ง ในน้ำสะอาด ผสมสาร ป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น เบโนมิล หรือแมนโคเซบ อัตรา 1 ช้อนชาต่อน้ำ 20 ลิตร นาน 15 นาที เวลาที่เหมาะสมที่จะ ย้ายกล้าควรเป็นช่วงที่มีแดดอ่อนๆ หรือเวลาบ่ายใกล้เย็น

การดูแลรักษา

การให้น้ำ

- ใช้เรื่อรดน้ำติดเครื่องยนต์วิ่งไปตามร่องน้ำ
- ใช้ระบบพ่นฝอย (sprinkler)
- ใช้วิธีเปิดน้ำเข้าทางท่อให้ไหลเข้ามาในร่องระบายน้ำข้างแถวปลูก

หลักการให้น้ำ ควรให้ผิวหน้าดินชื้น แต่อย่าให้จนดินเปียกแฉะ เพราะถ้าแปลงปลูกเป็นดินเหนียว จะทำให้ปริมาณผลผลิตของหน่อไม้ฝรั่งลดลง หน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชที่ต้องการน้ำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ผลผลิตสูง ถ้าได้รับน้ำไม่สม่ำเสมอ คุณภาพจะลดลง โดยจะมีเส้นใย (fiber) มาก หน่อเหนียวทำให้คุณภาพในการบริโภคจะด้อยลง

การใส่ปุ๋ย

ปุ๋ยอินทรีย์ ถึงแม้ว่าเกษตรกรจะใส่ไปแล้วในตอนเตรียมดิน แต่เนื่องจากหน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชอายุยาว และเก็บผลผลิตทุก 2 เดือน สภาพดินในแปลงปลูกจะยุบตัวลง รากดินไม่มีประสิทธิภาพในการหาอาหาร ทำให้ลำต้นล้าง่าย เกษตรกรจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยอินทรีย์กลบโคนต้นให้สูงในระดับที่ช่วยให้ทรงต้นแข็งแรง ได้แก่ ปุ๋ยมูลไก่แกลบ ปุ๋ย มูลเป็ด มูลหมู หรือปุ๋ยอินทรีย์หมักจากเศษพืช อัตรา 0.5 -1 ตันต่อไร่

ปุ๋ยเคมี แบ่งใส่ตามระยะเวลาการเจริญเติบโต ดังนี้

หลังย้ายกล้า 10-15 วัน ใส่ปุ๋ยเคมีแอมโมเนียมซัลเฟต (21-0-0) อัตรา 15 กรัมต่อหลุม หรือ 30 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่ออายุครบ 1 เดือน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 15 กรัมต่อหลุม หรือ 30 กิโลกรัมต่อไร่ และใส่ซ้ำทุกเดือนช่วงเกษตรกรพักต้นแม่ (ทุก 2 เดือน) งดการให้น้ำ รอให้ดินชุ่มชื้นเล็กน้อยก่อนจึงกำจัดวัชพืช เพื่อสะดวกในการขุดราก และลำต้นใต้ดินของวัชพืชขึ้นมาได้หมด บำรุงต้นหน่อไม้ฝรั่งด้วยปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี และงดการเก็บเกี่ยวหน่อไม้ฝรั่งในช่วงดังกล่าว เพื่อป้องกันไม่ให้ต้นแม่ทรุดโทรมเร็วกว่าปกติ

ในช่วงเตรียมแปลง ควรใช้สารควบคุมวัชพืช เพื่อป้องกันไม่ให้เมล็ดหญ้าออก เมื่อต้นหน่อไม้ฝรั่งเจริญเติบโตขึ้นมาแล้ว ควรใช้แรงงานกำจัดวัชพืช แทนการใช้สารเคมี เนื่องจากกอกของหน่อไม้ฝรั่งที่โตแล้วทรงพุ่มหนาแน่น เบียดเสียด การใช้สารเคมีจะทำให้ต้นชะงักการเจริญเติบโตเกษตรกรมักนิยมกำจัดวัชพืช โดยการใช้เสียมมือเล็กๆ ขุดเพื่อเก็บเศษหญ้าและวัชพืชไปพร้อมๆ กับการแต่งต้น

เทคนิคที่ควรทราบ

การพักต้น เนื่องจากต้นหน่อไม้ฝรั่งมีการเจริญเติบโต แตกหน่อและกิ่งก้านเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ถ้าต้นเหนือดินแน่นเกินไป จะแย่งน้ำและอาหารกันเอง และทำให้เกิดร่มเงามากเกินไป แสงสว่างส่องไม่ถึงผิวหน้าดินทำให้หน่อที่เกิดใหม่มีขนาดเล็ก เรียวยาว และมีสีขาวมากกว่าสีเขียว ถ้ามีจำนวนต้นแม่ต่อกอนน้อยเกินไป จะสร้างอาหารสะสมไม่เพียงพอ จะมีผลทำให้หน่อมีขนาดเล็กเช่นกัน เมื่อเก็บเกี่ยวหน่อไม้ฝรั่งไปแล้วนาน 2 เดือน ต้นหน่อไม้ฝรั่งเริ่มทรุดโทรม ผลผลิตจะเริ่มลดลง และหน่อมีขนาดเล็กลงไปเรื่อยๆ จึงจำเป็นต้องตัดแต่งต้น และพักต้นไว้ โดยการถอนแยกต้นที่แก่ ใบร่วงเหลือง ต้นแห้งเป็นโรคหรือถูกแมลงรบกวนทิ้ง คัดเลือกต้นที่แข็งแรงตอกอไว้ 4-5 ต้น เลี้ยงไว้เป็นต้นแม่ ระยะเวลาการพักต้นแต่ละครั้งอยู่ระหว่าง 20-30 วัน การพักต้นเกษตรกรต้องงดการเก็บเกี่ยวผลผลิตด้วย จึงต้องวางแผนในการพักต้น โดยต้องไม่พักต้นพร้อมๆ กัน เพื่อให้มีบางแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิตขายได้ และบางแปลงพักต้นสลับกัน เพื่อจะได้มีรายได้หมุนเวียนได้ตลอดปี

การพูนดินกลบโคนต้น เป็นวิธีการที่จำเป็นในการปลูกหน่อไม้ฝรั่งหน่อเขียว เพราะสภาพดินที่ยุบตัวลงจากการเข้าไปทำงานของเกษตรกรในแปลง ระหว่างการถอน เก็บเกี่ยวผลผลิต การพูนโคนต้นหน่อไม้ฝรั่ง ควรทำควบคู่กันไป กับการใส่ปุ๋ยทุกครั้ง เพื่อเป็นการประหยัดแรงงาน และทำให้หน่อที่เกิดใหม่มีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพหน่อที่ดี